

תל אביב, י"ט שבט, תשע"ח
4 פברואר, 2018
לנ – 35 / ל.ת. / כנסת / 100

התאחדות
התעשייתיים בישראל

התאחדות בוני
הארץ בישראל

התאחדות האיכרים
והחקלאים בישראל

איגוד הבנקים
בישראל

התאחדות חברות
לביטוח חיים בע"מ

להב - לשכת ארגוני
העצמאים והעסקיים
בישראל

התאחדות תעשיית
היהלומים בישראל
בע"מ

התאחדות הסלונות
בישראל

הארגון הארצי של
חברות האבטחה
בישראל

התאחדות המלאכה
והתעשייה בישראל

ארגון חברות
לאספקת סשאבי
אנוש בישראל

התאחדות ענף
הקולנוע בישראל

ארגון חברות
הניקיון בישראל

טל
03-5162575

פקס
03-5162576

מייל
office@bizisrael.org

אתר
Bizisrael.org

בית התעשייה
רח' הסדר 29
תל אביב
50471 . ד.ת. 61500

לכבוד
ח"כ איילת שקד
שרת המשפטים

לכבוד
ח"כ ניסן סלומינאסקי
יו"ר ועדת חוק, חוק ומשפט
כנסת

ונכבדי,

הנדון: תיקונים בחוק חדלות פירעון – התייחסות דחופה

רקע:

וועדת חוק חוקה ומשפט עוסקת בנושא. מדובר במהפכה ענקית בעולם החוב שמטרה המוצהרת היא להגדיל את הסיכוי לשיקום חייבים. הטכניקה, שבאה לידי ביטוי בחוק ענק ומורכב ביותר, היא פשוטה: הקלה משמעותית במתן הפטר לחייבים חדלי פירעון (מה שהיה בעבר "פושטי רגלי"), תוך פגיעה במעמד הנושים המובטחים והבטוחות שבידיהם. המשמעות הכללית מבחינת עולם העסקים הלוויים היא כפולה –

1. עסקים שנקלעים לחובות ולמצב של חדלות פירעון, מצבם משתפר ויכולתם לחזור למעגל הפעילות משודרגת.

2. עסקים אחרים עלולים להיחשף למדיניות ניהול סיכונים שמרנית יותר של המלוויים, שכן מבחינתם הסיכון עלה, שווי הבטוחות ירד ומבחינה כלכלית יהיה להם תמריץ גדול יותר לשמרנות (וכאמור, ככלל, הנסיבות וכוחות השוק יבהירו בעתיד האם הריביות יעלו, יידרשו ערבויות אישיות, הנגישות לאשראי תהיה קשה יותר לחלק מהלקוחות וכד').

עד לאחרונה לשכת התיאום של הארגונים העסקיים מצאה כי קיימת בהצעה נקודת שיווי המשקל נכונה בין פגיעה בנושים, לבין שדרוג מצבם של פושטי הרגל. אולם, בשבוע האחרון לאחר מסע לחצים ולובינג של השלטון המקומי, רשות המסים, הביטוח הלאומי ואחרים, משרד המשפטים נסוג, וביצע סדרת שינויים בהצעת החוק שהגיש, שינויים בלתי נכונים מבחינה מקצועית.

הבעיה העיקרית:

1. חברות רבות נותנות למלוויים שיעבוד צף על הנכסים שלהן כבטוחה לקבלת אשראי. מדובר בד"כ בחברות שאין להן נכסים שיכולים להבטיח הלוואות כשיעבוד קבוע והן, לעיתים, החלשות יותר ו"העניות" יותר.

2. המצב המשפטי היום קובע כי כאשר חברה מסוג זה נקלעת לחדלות פירעון, המלווה שקיבל שיעבוד צף על הנכסים שלה יפעל למימושם, אבל לעיריות ולרשות המיסים תהייה עדיפות בקבלת החוב שלהן ("דין קדימה") על פני המלווה שמחזיק בשעבוד. במילים אחרות – הן בראש התור, אחריהן מחזיק השעבוד הצף (בד"כ המלווה) ושאר הנושים (ספקים וכד') יתחלקו במה שישאר (ואני לא מתייחס כאן לבעלי שעבוד קבוע).

3. הצעת החוק שהממשלה הגישה קובעת כי המלווה שקיבל שיעבוד צף, יאבד במקרה של חדלות פירעון רבע מהנכסים שהוטל עליהם השעבוד. נכסים אלה יעברו לקופה הכללית (שבה מתחלקים כל הנושים אחרים). כדי למתן את הפגיעה במלוויים, העיריות, העובדים ורשות המסים יוותרו על דין הקדימה שלהן (לפחות חלקו).

4. השינוי העכשווי, שלדעתנו מחייב את השינוי, יוצר מצב דרמטי שהתוצאה שלו עלולה לרוקן, למעשה, את קופת הנכסים מכל הנושים (מלווים וספקים) לטובת העיריות, רשות המסים והביטוח הלאומי. ההצעה קובעת כי המלווים ימשיכו לוותר על רבע משווי הנכסים שאותם קיבלו כבטוחה, אבל בניגוד להצעה המקורית, העיריות והביטוח הלאומי יחזרו למעמדם כבעלי דין קדימה, בנוסף לרשות המסים. עדיפות זו אף תועצם (בטכניקות משפטיות שונות) ויותר מזה – ככל שהם יגיעו עם החברה החייבת להסדרי חוב בטרם צו חדלות הפירעון, זה לא ייחשב "אפליית נושים אסורה".
5. ככלל, התוצאה, לערכתנו, עלולה להיות פגיעה משמעותית בחברות המגזר העסקי שנדרש להן אשראי ואלה עיקריה:
- a. מלווה שיזהה קושי בשירות החוב של הלווה שלו, עלול למהר להליכים משפטיים מחשש שרשויות המדינה יקדימו לעשות הסדר חוב (שכאמור לא ייחשב עוד כהסדר מפלה).
- b. קופת הנכסים ששועבדו ויעמדו לרשות הנושים (מלווים וספקים כאחד) תדלדל מהותית בגלל יוזמת העיריות והאחרים לקבל דין קדימה.
- c. המציאות הנ"ל עלולה להוביל להקצנת מדיניות ניהול הסיכונים של נותני האשראי (חברות יחשפו לתנאים קשים בהרבה כמפורט לעיל).
6. אציין כי גם במשרד המשפטים נשמעים קולות הסבורים כי הופר האיזון העדין של הצעת החוק והוא שולל את השינויים האחרונים.
7. אנו מבקשים את התערבותך לבלימת התיקונים המוצעים לעיל.

רצ"ב מכתבי מיוני 2017 העוסק בנושא.

בכבוד רב,

שרגא ברוש
יו"ר נשיאות הארגונים העסקיים

העתק:

עו"ד אבי ליכט, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, משרד המשפטים
חברי ועדת חוקה, חוק ומשפט